

Vischnaunca politica Vuorz

Radunonza communal dils 09.10.2009

1. Approbaziun dil protocol dalla radunonza communal dils 28.08.2009

Il protocol dalla radunonza communal dils 28.08.2009 vegn approbaus unanimamein cun ina amplifizaziun dil tractandum varia, numnadamein: *Ina part dalla radunonza pretenda ch'ei drovi medemamein in project da fusiun cun Glion e las vischnauncas vischinontas, per aschia saver cumparegliar las duas variantas da fusiun e presentar quellas senza preferenza.*

2. Damonda da credit per la sanaziun dalla punt dil Rein

Ina gronda surfatscha d'ual da vart dretga dil Rein anteriur, la quala s'extenda sil territori dallas vischnauncas da Breil, Glion, Rueun e Vuorz, ei mo accessibla sur la via da polacs. La lenna che vegn gudignada ord l'utilisaziun da quei uaul sa mo vegnir cargada silla Viafier retica a Glion ed a Rueun. La punt da lenn alla staziun da Rueun ei denton buc adattada per transports da lenna. Tier la staziun da Glion ein perencunter las relaziuns da plaz nunsufficientas. Transports da lenna en direcziun Tavanasa ein economicamein buca pusseivels, cun quei ch'in sutpassadi impedescha il traffic cun camiuns gronds. Sco suletta pussevividad per traversar il Rein anteriur a moda economica ed ecologica vegn la punt da betun a Vuorz-staziun en damonda. Tala sesanfla gest amiez il territori cumpigliau.

La punt dil Rein a Vuorz-staziun, la quala ei vegnida eregida els onns 1912 e 1913 e sanada els onns 1970 e 1981, ei el decuors digl onn 2006 vegnida intercurrida per sclarir il stan actual da tala. Ord l'examinaziun ei seresultau ch'ina sanaziun dalla punt ei indispensabla. Sin fundament dall'examinaziun ha la suprastonza communal suttamess alla radunonza communal ina damonda da credit ell'altezia da frs. 50'000.00 per l'elaboraziun d'in preproject. Quei credit ei vegnius concedius a caschun dalla radunonza dils 25.04.2008.

Egl interval ei il preproject vegnius elaboraus. Ils cuosts per la sanaziun dalla punt san vegnir calculai sco suonda:

• Sanaziun dalla punt sco tala	frs.	1'063'000.00
• Sanaziun dalla via (tochen tier plaz dalla viafier)	frs.	527'000.00
• Scala tier il museum Toyota (caussa dils privats)	frs.	<u>78'000.00</u>
Total	frs.	<u>1'668'000.00</u>

Tenor indicaziuns da Luzi Schmid digl uffeci d'ual cantunal sa la vischnaunca quintar cun subsidis cantunals e federals ell'altezia da 78%. Plinavon ei ina damonda per in agid finanziel vegnida tschentada al Padrinadi svizzer per vischnauncas muntagnardas. Ina risposta ei aunc pendent. Dil preproject han ins saviu prender investa duront l'exposiziun publica dils 17.07.2009 entochen ils 15.08.2009. Duront quei temps ei vegniu inoltrau neginas protestas.

Suenter cuorta discussiun vegn fatg la tscharna. Il credit necessari da 1.7 milliuns vegn concedius unanimamein.

3. Reservat d'uaul natural a Pardiala

Enteifer il "plan da svilup Foppa/Rueun (WEP)", approbaus dalla Regenza GR igl onn 2007, ei vegniu scaffiu el territori digl uaul Pardiala/uaul Barschau in reservat d'uaul natural. Signur Maurus Frei digl uffeci forestal Surselva ha surluvrau in preproject dil november 2008 ed ha inoltrau in documentaziun detagliada davart il reservat, sco era in sboz per ina servitut denter la vischnaunca da Vuorz ed il cantun Grischun. Ina surfatscha da 38.3 hectaras che s'extenda sin quei territori survegn ina restricziun d'utilisaziun. Per desister da quell'utilisaziun retscheiva la vischnaunca da Vuorz in'indemnisaziun da frs. 20.00 per onn e per hectara, sin in cuoz da 25 onns (importo frs. 19'150.00). Suenter 25 onns vegn l'indemnisaziun examinada ed eventualmein adattada alla nova situaziun. Quella nova indemnisaziun vegn fixada per ulteriurs 25 onns. La servitut vegn purtada el cudisch funsil tochen ils 31 da december 2059.

La servitut denter la vischnaunca da Vuorz ed il Cantun GR vegn approvada unanimamein ed aschia vegn scaffiu in reservat d'uaul natural a Pardiala.

4. Approbaziun d'ils contracts da servitut cun las Pendicularas B-V-A SA

En connex cun la construcziun dallas novas sutgeras naven da Curtginet sill'Alp Dado e naven dall'Alp Dado sil Fil ston ils contracts da servitut vertents datai digl onn 1976 vegnir adattai. Ils contracts vertents eran stipulai cun in cuoz da 99 onns. Ils novs contracts vegnan adattai per in cuoz da 66 onns.

Contract Alp Dado: Allas Pendicularas Breil-Vuorz-Andiast SA vegn dau in dretg da manischar ils indrezs necessaris per ina sutgera naven da Curtginet entochen l'Alp Dado cun las sequentas cundiziuns:

- dretg da baghegiar per ina staziun sin ina surfatscha da 598 m² (parcella nr. 1013)
  - dretg da trapass per la sutgera
  - erecziun da 3 masts
  - ils dretgs da passadi necessaris sco access tier ils stabiliments pil menaschi e manteniment da tals.
- Las pendicularas indemneschan la vischnaunca cun in'indemnisaziun unica da frs. 500.00 per mast e frs. 5.00 per meter dalla lingia (Linienführung). Il tscheins annual pil dretg da baghegiar munta a frs. 1.00/m². Tal vegn indexaus.

Contract Fil: Allas Pendicularas Breil-Vuorz-Andiast SA vegn dau in dretg da manischar ils indrezs necessaris per ina sutgera naven dall'Alp Dado entochen sil Fil da Rubi cun las sequentas cundiziuns:

- dretg da baghegiar per ina staziun a val sin ina surfatscha da 875 m² (parcella nr 1014)
  - dretg da baghegiar per ina staziun sin ina surfatscha da 31 m² (parcella nr 1015)
  - dretg da trapass per la sutgera
  - erecziun da 17 masts (tochen dacheu 23 masts)
  - ils dretgs da passadi necessaris sco access tier ils stabiliments pil menaschi e manteniment da tals.
- L'indemnisaziun per quei contract croda, cun quei che tala ei gia vegnida indemnisada culs contracts digl onn 1976.

Ils contracts da servitut cun las Pendicularas B-V-A SA vegnan approvai unanimamein.

5. Approbaziun digl uorden forestal dalla vischnaunca da Vuorz

Igl urden forestal actual datescha digl onn 1998 e regla il vegl revier forestal da Vuorz/Andiast. Denter auter regla igl uorden d'uaul l'organisaziun, las incumbensas e las obligaziuns dil survetsch forestal dalla vischnaunca. Ils uauls da vischnaunca duein saver ademplir lur prestaziuns da protecziun, d'utilisaziun e dil beinstar public a moda durabla.

Entas la collaboraziun cun il revier forestal Rueun eis ei necessari da reveder il vegl uorden forestal ed adattar tal al temps dad oz. Il selvicultur dil Revier forestal Rueun, Josef Dietrich, ha suttamess in sboz pil niev uorden dalla vischnaunca da Vuorz. Tal sebase sin ina proposta digl uffeci forestal cantunal.

Suenter l'orientaziun dil president vegn fatg la tscharna. La radunonza communal concluda unanimamein d'approbar igl uorden forestal dalla vischnaunca da Vuorz.

6. Presentaziun ed approbaziun dil preventiv 2009/10 dil consorzi da scola e scoletta V/A

Il preventiv per igl onn da scola 2009/10 siara suenter expensas da frs. 573'900.00 ed entradas ell'altezia da frs. 161'040.00 cun in surpli da cuosts da frs. 412'860.00. La repartiziun succeda tenor il diember da scolars dallas vischnauncas da Vuorz ed Andiast, cun risguardar ils cuosts che seresultan ord la cunvegna cul consorzi da scola Pigniu/Rueun/Siat.

- Cumpart vischnaunca d'Andiast frs. 174'283.25
- Cumpart vischnaunca da Vuorz frs. 238'576.75

Sunter la presentaziun dil canzlist vegn menau cuortamein discussiun. Numnadamein vegn remarcau ord miez dils vischins che la repartiziun da cuosts stetti en negina relaziun. Cunquei ch'il cussegl da scola Rueun/Pigniu/Siat hagi aunc buc approbau il preventiv, vegn fatg la proposta da refusar il preventiv dil consorzi Vuorz/Andiast.

Sin proposta dalla suprastonza communal vegn il preventiv 2009/10 dil consorzi da scola e scoletta Vuorz/Andiast approbaus cun 15 vuschs encunter 12 vuschs.

7. Varia

Project da fusiun: President Luzi Pfister sa informar davart il project da fusiun lantschus cun las vischnauncas da Breil ed d'Andiast. Numnadamein ei vegniu installau ina gruppa da lavur che cumpeggia total 10 persunas, treis da mintga vischnaunca ed in "couch" che meina las sesidas. Representants dalla vischnaunca da Vuorz ella gruppa da lavur ein Luzi Pfister e Remo Veraguth ord la suprastonza communal e Jürg Martin Gabriel. El project da Glion+ ei suprastonta Barbara Gabriel vegnida elegida. Cun medemamein esser involvai el project da Glion+ sa vegnir garantiu che las informaziuns necessarias seigien adina avon maun. Ord miez dils vischins vegn fatg attents ch'ins duei buc mo delegar ina persuna el project da Glion+, mobein separticipar activamein al project, per aschia saver cumparegliar las duas variantas da fusiun e silsuenter decider senza preferenza.

Vuorz, ils 09.10.2009

Il president:

Igl actuar:

Luzi Pfister

Giovanni Damiano